

MIKULÁŠ V OBCI

Dňa 5. decembra aj do našej dedinky zavítal Mikuláš. Všetky deti netrpezlivo očakávali jeho príchod. Vonku bola naozaj veľká zima, ale to deti neodradilo od toho, aby si počkali na svoj balíček. Vidieť toľko detí po kope, to bola veľká radosť. Pobehovali z jednej strany na druhú a tešili sa na príchod Mikuláša, čerta i anjela. Rodičia stáli po skupinách a zhovárali sa. Bola to príležitosť stretnúť známych a porozprávať sa.

O chvíľu bolo počuť dupot koní a

cengajúce zvončeky. Deti hneď zbystrili, prestali behať a začali vyzeráť Mikuláša a jeho družinu. Doviezol sa na voze ťahaným dvoma koníkmi, ktoré boli obvešané všakovakými ozdobami, ktoré ešte viac umocňovali atmosféru večera. Deti sa k nim nahrnuli a s úžasom na nich pozerali. Ako prvý zišiel čert, ktorý si svoju prácu začal vykonávať naozaj svedomito. Chodil pomedzi detí a vyzvedal, ktoré tento rok neposlúchalo. Áno, ako každý, aj tento sa mu podarilo nejedno dieťa rozplakať, ale to už potom nastúpil anjel, ktorý čerta odohnal. Detičky zarecitovali Mikulášovi básničku a odmenou im bol sladký balíček. Rodičom sa ušiel pohárik hriatej. Prekvapením večera bol

ohňostroj, ktorý sa v skutku vydral a mnohých z nás prekvapil. Magickú mikulášsku atmosféru dotváral aj krásny vianočný stromček.

A kto sa skrýval za postavami Mikuláša, anjela a čerta? Sladké balíčky deťúrencom rozdával Vlado „Zajo“ Vyšný, v úlohe nezbedného čerta bol Filip Jankovský a anjelom bola Katka Hideghétyová. Svojich úloh sa zhostili naozaj bravúrne a dôveryhodne. Rado Petrulák požičal koníky aj s vozom, ktoré sám poháňal. Všetkým, ktorí priložili ruku k dielu, patrí veľké ďakujeme. Takéto akcie v obci sú len prospešné a naviac dokážu vyčariť radostný úsmev na tvárach detičiek. Ako povedal čert pri odchode: „O rok sme tu zas!“

MILÍ OBČANIA, SUSEDIA, PRIATELIA...

Skôr, ako si sadnete k štedrovečernému stolu, máte kopu starostí so zháňaním darčiekov, kapra, s pečením zákuskov, s upratovaním. Každý z nás čaká na niečo milé pod stromčekom, hoci len na maličkosť. A tiež každý z nás zháňa darček pre milovanú osobu,

pre priateľa, kolegu alebo obchodného partnera. Potom príde štedrý večer. Na stôl zapálite sviečku, slávnostne prestriete a rodinka zasadne k stolu. Čaro tejto večere je len raz v roku, spočíva v narodení malého dieťaťa - Ježiška. Prajem Vám, aby pohoda a láska vládla u Vás doma nielen v tento večer, ale aj po celý nasledujúci rok. Aby sa Vám splnili všetky novoročné pránia a aby ste splnili sľuby, ktoré ste dali sebe alebo iným. Tiež Vám prajem veľa zdravia, lebo je vzácné, pokojnú myseľ a málo sklamaní v živote. Do Nového roku vykročte

šťastnou nohou!

Chcem sa na prelome roku poďakovať všetkým, ktorí mi pomohli zvládnuť úlohy starostu tejto obce. Chcem sa poďakovať poslancom, ale aj všetkým Vám, občanom, že prispievate svojimi nápadmi a názormi k zlepšeniu života okolo nás. Viac, ako vybudovať dedinu materiálne, je vybudovať pocit spolupatričnosti medzi ľuďmi. Toto si prajem do Nového roku ja.

Váš starosta obce

ZO ŽIVOTA ĽUDÍ

KVETKA KUBINSKÁ

Pani Kvetka Kubinská nie je rodáčkou z Malužinej. Narodila sa v Čechách v obci Veľké Přítočno (okres Kladno). „Mojí rodičia tam robili ako poľnohospodárski robotníci. V tom období tam ľudia chodili na roboty. S rodičmi sme sa vrátili na Slovensko, keď som mala 4 roky. Presťahovali sme sa do dedinky Bolešov, kde maminka mala dom po rodičoch. Bývali sme tam až do skončenia vojny a potom sme sa presťahovali do Horného Srnia.“

Horné Srnie je mi známa dedina, len neviem, do ktorého kraja ju mám zaradiť. Po chvíľke mi blikne, veď je to blízko Trenčína. Potešilo ma, že aj ona je rodáčkou z Trenčianskeho kraja tak ako ja. Preto vyzvedám, čo ju priviedlo na Malužinú. Pani Kubinská s úsmevom na tvári hovorí: „Manžel.“ Nedalo mi to a ďalej sa vypytujem, ako sa spoznali, keďže on rodák z Liptova a ona dievčina z Považia. „S manželom sme sa zoznámili v Klúčove. Sestra ma vtedy naviedla, nech idem na miestnu zábavu. Zo začiatku sa mi tam moc nechcelo ísť, keďže ráno som cestovala do Bratislavy, ale predsa len som sa nechala nahovoriť. Na tej zábave som spoznala svojho budúceho manžela. Celý večer sme spolu tancovali. Potom som odišla so sestrou domov a nevymenili sme si ani adresy. Na druhý deň som odcestovala do Bratislavy a o niekoľko dní mi prišiel pozdrav z Dubnice. Neviem odkiaľ si zohnal moju adresu. Postupne mi chodili ďalšie pozdravy a listy, ale neodpisovala som, jednak som nemala adresu a ani sa mi nechcelo. Kamarátky na internáte ma však prehovorili a rozhodla som sa mu odpísať. Chvíľu sme si posielali listy a nakoniec sme sa zobrali. V Malužinej sme mali zasnuby, u nás v Hornom Srní svadbu a po nej sme sa sem presťahovali. Najskôr sme bývali v závodnom byte asi desať rokov. Potom sme sa presťahovali do bývalej starej krčmy, ktorá sa prerobila na štyri byty. Dôvod zrušenia krčmy bol ten, že Zväz žien protestoval proti jej fungovaniu. Bývali sme tam deväť rokov a keď sa postavila nová bytovka, opäť sme sa sťahovali a v nej bývam dodnes.“

Zaujímalo ma, či pán manžel bol

rodák z Malužinej a čo ho priviedlo do Dubnice. Pani Kvetka mi odpovedá: „Môj manžel sa narodil v Hybiach. Otecko mu zomrel, keď ešte nebol ani na svete a keď sa jeho mama opäť vydala, presťahoval sa s ňou ako dvojročný na Malužinú. Bol vyučený za stolára a do Dubnice odišiel za robotou. Neskôr, keď už sme boli manželia, robil v závode.“

O pani Kubinskej viem, že celý život zasvätila práci pôrodnej asistentky. Pomohla na svet mnohým deťom a preto sa snažím náš rozhovor nasmerovať týmto smerom. Pýtam sa, kde študovala a čo ju priviedlo k tejto profesii. „Po ľudovej škole som išla robiť do Trenčína do závodu Merina. Konal sa tam nábor na pôrodné asistentky. Prihlásila som sa na veľké naliehanie mojej birmovnej krstnej, ktorá ma na túto prácu nahovárala. Popravde mne sa moc nechcelo, ale nakoniec som si podala žiadosť a po absolvovaní skúšok som sa prvého septembra 1950 stala študentkou Zdravotníckej školy v Bratislave. Bola to dvojročná nadstavbová škola a za dva roky sme museli stihnúť to, čo sa iní obvykle učia štyri roky. Nebolo to ľahké štúdium.“ Sama som ešte študentkou a zážitky zo školy sú veľmi cennou spomienkou. Usmeje sa a rozhovori sa o jej študentských časoch: „Ako študentov nás nechceli moc púšťať večer von, zamkli internát a bolo to vyriešené. Študovala som v povojnovom období, nebolo dostatok peňazí. Rodičia mali päť detí a tak som si nemohla dovoliť od nich pýtať na kino, divadlo, alebo nejakú inú zábavu. Počas štúdia som bola raz v divadle Nová scéna aj to zo školy, keďže to bolo povinné. V Slovenskom národnom divadle som vôbec nebola. Jednak ako som spomenula, neboli peniaze a veľa času nám zaberala aj prax, ktorú sme ako študenti museli absolvovať. Počas praxe som mala asi 250 pôrodov. Po skončení školy som ešte ďalšie tri roky pôsobila ako pôrodná asistentka v Bratislave.“

Podľa mňa je to veľmi krásna práca privádzať na svet detičky. Pôrodné sestričky a lekári sú prví ľudia, s ktorými novorodenci prídu do kontaktu, počujú ich prvý plač a nádychnú. Ako to vyzeralo na pôrodnej sále pri narodení dieťaťa, mi opísala nasledovne: „Na sále bola vždy jedna pôrodná asistentka a lekár. Avšak veľakrát sa stalo, že som musela aj sama odviešť pôrod. Tie mamičky, ktoré šikovne porodili, nepotrebovali ani lekára, alebo boli prípady, že nebolo ani času po neho ísť. Nebolo raritou, že sme mali aj dvadsaťpäť pôrodov za noc. Pracovali sme dvanásť hodín a potom dvadsaťštyri hodín voľno. Po narodení dieťaťa

sme ho museli okúpať, odvážiť, odmerať, obliecť a odniesť na detské oddelenie.“ Počas svojej práce sa stretla s rôznymi pôrodnami, boli i tie komplikovanejšie, ako napríklad, keď sa dieťaťko tlačilo nožičkami napred, priečne polohy bábätko, cisárske rezy a pôrody doma.

Ako sa presťahovala na Liptov, od 1. januára 1959 nastúpila na miesto pôrodnej asistentky, ktorá odišla do dôchodku. Prevzala po nej obvod, ktorý pozostával z Malužinej, Nižnej Boce, Vyšnej Boce a Kráľovej Lehoty. Neskôr k nemu pribudli ďalšie obvody a dokopy mala na starosti dvanásť dedín. „V tom období sme sa snažili, aby bolo čo najmenej domácich pôrodov. Bolo však ťažké niektoré ženy presvedčiť, aby šli rodiť do nemocnice. Mnohé odrodili svoje deti doma a to ďalšie nechceli rodiť v nemocnici,“ vraví mi.

V roku 1960 sa začali robiť pohotovostné služby. Sanitky chodili po tehotné ženy, niežeby to dovtedy nebolo, zaviedlo sa to, že v sanitkách už nebol len šofér, ale aj pôrodná asistentka. „Bolo to z toho dôvodu, že neraz sa stalo, že žena začala rodiť a šofér nevedel, čo má robiť. Nemal k dispozícii žiadne pomôcky nevyhnutné k pôrodu,“ vysvetľuje pani Kvetka a ďalej dodáva, „taktiež som chodila vyšetrovať tehotné ženy. Zmerali sme im tlak, vyšetrili moč a skontrolovali ozvy.“ Z rozprávania si uvedomujem, že to nebola vždy ľahká práca a nie každý by ju mohol vykonávať. Vymenovala mi mnohé ženy z Malužinej, ale aj z okolitých obcí, ktorým pomohla príviesť na svet krásne zdravé bábätko. V súvislosti s jej prácou bola aj predsedníčkou Červeného kríža a vo Zväze žien, kde organizovali rôzne brigády. Spomenula mi, ako chodili po dedinách robiť rôzne lekárske prednášky, prostredníctvom ktorých chceli ľudí viac informovať o zdravotných problémoch. Takisto sa venovala aj práci v miestnom kine, kde trhala lístky, upratovala a starala sa o jeho vykurovanie.

„Prvý pôrod na Malužinej som odviedla v roku 1956. Celý život som robila túto prácu. Venovala som sa tomu tridsaťšesť rokov. Bolo to veľmi krásne povolanie. Keď sa bábätko narodilo a počula som jeho plač, pocítila som pocit šťastia, že to prebehlo v poriadku. Nezomrela mi ani jedna pacientka a vždy som sa snažila, aby môj obvod bol v poriadku,“ zhodnotila svoju prácu. Na Malužinej žije už šesťdesiat rokov a s úsmevom na tvári hovorí: „Je to toľko rokov, že sa mi tomu ani veriť nechce.“

STAROSTOVE NOVINKY

Od 1.10.2015 má Obecný úrad nového zamestnanca Jána Vernarca, ktorého mzda je refundovaná z Úradu práce (§ 54) do 31.4.2016. Nový pracovník nahradil Patrika Pavelku a Moniku Drozdovú, ktorým sa už skončil pracovný pomer.

Obec využije v budúcom roku ponuku z Úradu práce a zamestná na polovičný úväzok ďalších nezamestnaných. Obec dostane od štátu okrem náhrady mzdy ďalších 80,- EUR za každého zamestnanca. Tieto finančné prostriedky sú však účelovo viazané na nákup pracovných pomôcok alebo pracovného vybavenia.

Na obecnom úrade pracovníci firmy ENPRO zo Závažnej Poruby **ukončili prácu na výmene elektrických rozvodov** (kábllov) a zariadeníacích predmetov (elektrického

rozvážača, svietidiel, vypínačov a zásuviek). Práce trvali 1 mesiac. Z dotácie, ktorú sa nám podarilo vybaviť, sme kúpili aj 4 nové akumulčné pece, ktoré sú nielen úspornejšie, ale aj estetickjšie. Tieto práce spolu s projektovou dokumentáciou a revíziou elektrických rozvodov stáli 10 tis. EUR.

Pustili sme sa do opravy sanítnej inštalácie na obecnom úrade, hlavne v umývárke. Práce realizujeme vo vlastnej réžii, kúpili sme len batériu a umývadlo. Kúpeľňovú skrinku sme našli ešte zabalenú na úrade, kde bola 7 rokov. Na budúci rok budeme riešiť záchodové misy a tiež kachličky.

V budove obecného úradu nás čaká ešte veľa práce. Po demontáži elektrických rozvodov treba zvnútra vymaľovať celú budovu. Tiež plánujeme do volieb vyhodiť zo zasaďačky starý koberec a nahradiť ho plávajúcou podlahou.

Multifunkčné ihrisko je už osvetlené. Postavili sme 4 nové stĺpy v rohoch ihriska, na ktorých sú inštalované svietidlá. Osvetlenie by malo byť dostatočné. Obecný úrad zabezpečí všetky potrebné veci na prípravu zimnej ľadovej plochy (igelit, hadicu, čerpadlo, predlžovací kábel). Verím, že o prípravu ľadu na korčuľovanie sa postarajú rodičia.

Máme nový vianočný stromček. S bielymi sviečkami a modrou hviezdou na vrchole. Zásahu na spílení toho starého a osadení nového prenosného stromčeka má Rado Petrulák. Bol ochotný so mnou v snehu 4 hodiny hľadať vhodný stromček a hlavne na dostupnom mieste. Na druhý deň zbral nákladné auto s rukou, 3 chlapov, ktorí vytŕali stromček a osadili ho na námestí. Ďakujem Radovi a jeho chlapom P. Chudobovi, R. Bartkovi a F. Mackovi za ich ochotu a snahu pomôcť. Myslím si, že tá námaha stála za to. Stromček je pekný.

AKO S TÝM ŽIŤ?

Teplejšie a suchšie letá, v zime málo snehu, pomýlená príroda, časté víchrice, či lesné požiare. Klimatické zmeny a ich dôsledky, ktoré sa stávajú súčasťou našich životov sú dôsledkom globálneho otepľovania. Faktom je, že aj keď krajiny prijímajú opatrenia na zníženie obsahu CO₂ vo vzduchu, otepľovanie Zeme vieme len spomaliť, nie zastaviť. Na čo sa teda máme pripraviť? Čomu budeme v budúcnosti čeliť? National Geographic venovalo samostatnú kapitolu možným dôsledkom ako sú extrémne teploty a počasie, ohrozenie vody, úrody, aj zdravia.

VODA.

Roztápanie ľadovcov, zvyšovanie hladiny oceánov a ich otepľovanie, zmeny prúdenia vody, znižovanie jej slanosti a zvyšovanie kyslosti z CO₂ povedie k zmene morského života. Predpokladá sa, že niektoré druhy ako ustrice, či mušle môžu vyhynúť, niektoré sa presunú do vhodnejších oblastí pre život, čo ovplyvní aj lokality pre rybolov. Menšia snehová pokrývka v zime a viac dažďov môžu mať na svedomí početnejšie záplavy. Zmenšovanie množstva pitnej vody, ako aj zvyšovanie populácie na Zemi, bude viesť ku zvýšenej potrebe zabezpečenia prístupu ku pitnej, či úžitkovej vode. Úlohou vodného manažmentu bude vo väčšej miere klásť dôraz na oddeľovanie vody pitnej od úžitkovej, opätovné používanie vody, zlepšenie jej uskladnenia, či pestovanie plodín podľa náročnosti na vodu.

ÚRODA

Oteplenie bude mať tiež za následok väčší výskyt škodcov, prehľbujúce sa obdobia sucha, či záplav. Pokým v chladnejších oblastiach umožní oteplenie predĺženie vegetačného

obdobia, v iných oblastiach spôsobí teplo pokles úrody a prinúti farmárov presedlať na nové typy pestovaných plodín.

Odhaduje sa, že do roku 2050 klesne svetová produkcia kukurice o 24% v porovnaní s rokom 2000. Nasleduje zníženie produkcie ryže o 11%, zemiakov o 9% a obilnín o 3%. S rastúcim počtom obyvateľstva bude rásť dopyt. Do roku 2050 budeme musieť zvýšiť produkciu potravín o 60-70%. Aby sme zabezpečili obživu pre všetkých, budú sa používať moderné metódy pestovania plodín, napríklad pestovanie viackrát do roka s použitím pridaných hnojív, čím sa však môže znížiť výživová hodnota potravín o potrebné minerály, či vitamíny. 80% celosvetového vylesňovania je v súčasnosti zapríčinené snahou o rozšírenie poľnohospodárskej pôdy.

VYSOKÉ TEPLOTY

Podľa najobávanejších scenárov môžeme očakávať celosvetový nárast teploty do roku 2100 o 11,6 °C. Zvýši sa počet používaných klimatizácií, avšak ich používaním sa proces globálneho otepľovania pravdepodobne len podporí. Žiaľ, zvyšovanie teploty ovzdušia nevieme zastaviť, môžeme sa mu však prispôbiť. Z dôvodu zvyšovania teploty sa predpokladá, že farmári budú chovať viac dobytka, ktorý je odolný voči teplotám. To znamená viac oviec, ošípaných a kôz, namiesto hovädzieho dobytka a sliepok. Produkciu kravského mlieka v teplotách môžu pomôcť moderné technológie chovu spojeného so zabezpečením tieňa, ventilátorov, či vodných rozprašovačov pre kravy. Ničivé požiare sú ďalšou kapitolou. Odhaduje sa ich nárast o viac ako 60% v miernych a vyšších nadmorských výškach. V tejto oblasti by mohlo pomôcť vzdelávanie v oblasti požiarnej bezpečnosti, aby si ľudia ochránili domovy a zdravie.

DIVOKÉ POČASIE

Počet prírodných katastrof z roku 1980 do roku 2014 značne narástol. Počet meteorologických katastrof, ako tropické, či iné smršte a miestne víchrice, vzrástol z počtu 174 na 400. Počet hydrologických katastrof, ako záplavy, masové sťahovanie pred vodou vzrástol z 88 na 413. A počet klimatologických katastrof, ako sú extrémne teploty, suchá, či lesné požiare, vzrástol z počtu 29 na 91. So zvyšujúcimi sa hladinami morí narastá aj obava z ešte katastrofickejších dopadov na prírodu, aj človeka.

ZDRAVOTNÉ RIZIKÁ

Vplyv otepľovania ovzdušia na človeka sa bude líšiť podľa veku, pohlavia, geografickej polohy a socioekonomického postavenia. Vzduch bude teplejší, vlhší a znečistenejší, čo môže viesť ku šíreniu infekčných chorôb. Skorší príchod jari predĺži peľovú a tým aj alergickú sezónu. Podľa niektorých odhadov sa môže obsah peľu v ovzduší zdvojnásobiť do roku 2040. To môže mať negatívny vplyv na ochorenia dýchacích ciest. Viac dažďa môže spôsobiť zvýšenie plesní v domovoch. Seniori, deti a chorí ľudia môžu trpieť chorobami z tepla. Môže vzrásť počet ľudí trpiacich úzkosťami, či depresiami z traumy spôsobenej prírodnou katastrofou.

Klimatický utečenci – ľudia, ktorí budú nútení opustiť svoje domovy z dôvodov extrémneho počasia, alebo stúpajúcich hladín morí budú čeliť podvýžive, chorôb prenášaných jedlom, alebo vodou, osýpkami, či dýchacími infekciami. Znečistenie spôsobené ničivým požiarom môže viesť k problémom s dýchacími cestami, ozón tiež môže ticho zabíjať. Proces globálneho otepľovania síce nevieme zastaviť, môžeme však spoločne prispieť k jeho spomaleniu a postupne sa prispôbiť zmenám, ktoré čakajú nás, aj naše generácie.

POSEDENIE S DÔCHODCAMI

**„Nevyjedz z taniera, čo patrí iným
Mysli na chudákov uprostred zimy
Dožič aj inému kus jeho šťastia
A ver, že dobré sny sa ti raz vrátia**

**Neklam, že nemáš dosť, máš, čo ti stačí
To, čo máš navyše, musíš vždy strážiť
Pohľad svet dľaňami, na to ich máme
A prilož dobrý liek vždy k ľudskej rane”**

Touto pesničkou „Modlitba za ľudskosť“ a nádherným hlasom speváčky Kristínky sa začala slávnostné posedenie dôchodcov dňa 13.10.2015 v penzióne Radovica. Prišlo menej dôchodcov, ako sme očakávali, no tí skalní prišli všetci. Zapisali sa do obecnej KRONIKY a program sa mohol začať. Po príhovore starostu obce sa rozozvučali ľudové pesničky v podaní dievčat zo Základnej školy v Hybiach. Výbliekané v krojoch a so stužkami vo vlasoch rozospievali aj nás. Chlapci sa pomedzi pesničky a ľudové tance prihovorili dôchodcom, zarecitovali básničky, poďakovali starým otcom a mamám. Pritom nejednému z obecnstva vyhrkli slzy šťastia. Milé pásmo nacvičila pre túto príležitosť triedna pani učiteľka Michalidesová so svojimi ôsmakmi. Potom starosta zablahožela jubilantom (pani A. Šušelovej, K. Kubinskej, A. Žiškovéj, pánovi M. Profantovi) pri príležitosti ich životného jubilea. Spolu s poslancami im odovzdal vecné ceny. Po dobrej večeri a kávičke so zákuskom už nasledovala tancovačka. Starosta obce povykrúcal „naše dievčatá“ a tie sa veru nedali zahanbiť. Niektorí sa pridali k tancujúcim, iní pomáhali spevom. V príjemnej atmosfére a debate si nielen dôchodcovia pospomínali na

mladé časy, na slová pesničiek, ktoré im už vymizli z pamäti. Veríme, že obec pripraví viac podobných stretnutí, aby si ľudia našli k sebe cestu. Pekne to vystihol EURIPIDES, keď povedal: „Je krásne byť bohatý a silný, ale najkrajšie je byť milovaný priateľmi.“ Ďakujeme všetkým, ktorí pomohli pripraviť toto stretnutie. Poďakovanie patrí aj pani riaditeľke Dudovej a pani učiteľke Michalidesovej zo Základnej školy v Hybiach, ktoré zabezpečili program pre dôchodcov.

DREVONA NP- PODNIK, KTORÝ ZAMESTNÁVA UŽ 82 PRACOVNÍKOV

Každý deň pri vstupe do našej dediny prechádzame popri reklamnom pútači s nápisom „PFLEIDERER“. Vieme, že reklama patrí firme DREVONA NP, ale čo v skutočnosti znamená? Pfleiderer je multifunkčná doska vyrobená na báze dreva, dlhých triesok, ktoré sú kompaktné zlisované pri veľkom tlaku. Odolávajú fyzickému zaťaženiu a takmer sa nedeformujú vo vlhkom prostredí. Z tohto materiálu vyrába firma Drevona väčšinu svojho sortimentu. Ale PFLEIDERER je aj názov poľskej firmy, ktorá dosky vyrába. Toto všetko som sa dozvedela od pána riaditeľa P. Pittnera počas nášho stretnutia. Mladý, ambiciózný riaditeľ a manažér súčasne si našiel chvíľku, aby nám porozprával o súčasnosti, ale hlavne o budúcnosti firmy DREVONA NP.

Firma DREVONA bola založená v roku 1949. V roku 2004 kúpila v konkurze areál bývalého Nového Domova š.p. v Malužinej a tým sa začala pre fabriku nová etapa. Postupne ako sa výroba začala zvyšovať, zvyšoval sa počet zamestnancov. Podnik začal prosperovať aj po finančnej stránke, a tak si mohol dovoliť investície nielen do strojov a technológií, ale aj do budov a areálu celkovo. Za

necelých 10 rokov pôsobenia DREVONY sa podarilo takmer kompletne zrekonštruovať hlavnú budovu. Prerobili sa sociálne zariadenia, vymenili sa všetky okná, zušľachtila sa strojová dielňa a dielňa balenia, úplne sa prerobili kancelárske priestory. Ľudia, ktorí tu kedysi pracovali a po rokoch sa tu „objavia“, objekt takmer nespoznávajú.

Najväčšími zmenami prešiel areál a výroba v roku 2015. Bola pristavená hala, ktorá dispozične, ale aj technologicky spája bývalú prírezovňu s etážovou budovou. Technologický park sa viac ako zdvojnásobil: dokúpilo sa druhé nárezové centrum, olepovačka, dve CNC frézy a jedna výkonná vŕtačka. Piliny zo všetkých strojov odsáva nová moderná odsávacia jednotka. Celkové investície v roku 2015 dosahujú takmer 1 milión Eur.

So zvyšovaním výroby súvisí aj zvyšovanie stavu pracovníkov. V tomto roku sme zamestnali cca 35 nových zamestnancov, čím sme sa dostali na celkový počet 82. Tento počet pracovníkov je ešte stále na míle vzdialený od stavu pracovníkov pred revolúciou, no automatizáciou a technologickou vyspelosťou spracuje týchto 82 ľudí podstatne viac materiálu ako kedysi. V súčasnosti spracujeme za mesiac približne 600 m³ veľkoplošných materiálov, čo je približne

1 kamión denne.

Polovicu z nakupovaných materiálov predávame ako polotovary (dosky) prevažne pre 2 nadnárodné spoločnosti a druhú polovicu spracujeme na nábytok. Sortimentne vyrábame nábytok, s ktorým si náš zákazník dokáže zariadiť celý byt: predsiene, kuchyne, spálňový nábytok, obývačky aj detské izby.

Konkurenčnou výhodou našich výrobkov je práve jednoduchý dizajn, kvalita, cenová dostupnosť a hlavne predaj pod značkou „made in Slovakia“. Toto nám zabezpečuje stále rastúci trend predaja našich výrobkov v Čechách a na Slovensku. Zabezpečovaním odbytu a hľadaním nových obchodných príležitostí sa zaoberajú divízie DREVONY z iných našich pobočiek. Verím, že objem objednávok v nasledujúcom roku bude taký veľký, že vytvorené pracovné miesta sa stanú trvalými a stabilnými.

Dovoľte mi na záver popriať všetkým svojim zamestnancom a čitateľom Malužinských novín pokojné, pohodové prežitie Vianočných sviatkov, bohatého Ježiška a v Novom roku veľa zdravia, šťastia a úspechov.

P.P.

Otvorte primknuté dvere Vašich srdc, keď prichádza vianočný hosť,
On zrak Vám nikdy nezarosí on vojde tíško do Vašich srdc pre radosť
a ponúkne Vám trvalé ducha skvosty.
S radosťou prijmite teplé ľudské slovo a pohladenie pre vnútornú silu človeka.
Keď snehové vločky ako brilianty malé na zem tíško padať budú,
Starý rok s Novým si ruky podajú.
V túto nezabudnuteľnú chvíľu Vás všetkých pozývame na polnočný Silvestrovský punč
pri stromčeku, kde i my spoločne si ruky podáme, zdravie, šťastie zaželáme.
V našich očiach zažiaria vzácné perly
pre novú nádej- šťastný Nový rok.

Všetkým občanom nádherné Vianoce,
pokoj v duši nech sa udrží po celý budúci rok.

Kultúrna komisia

ČARO VIANOC

Rok čo rok k nám postupne a nenápadne prichádzajú Vianoce. Sú to najkrajšie sviatky roka. Radostné, čarovné, pokojné, láskyplné.....Áno, každý sa poteší, keď nájde pod stromčekom nejaký darček, ale Vianoce sú skôr o božskom pokoji, rodine, vône medovníčkov, ktorá sa šíri po dome, zimnej atmosfére, ktorú nám dotvára chumeliaci sa snežik vonku za oknami, radostným smiechu a vzájomnom porozumení. To sú tie správne ingrediencie, ktoré nám dotvárajú vianočnú náladu a radosť z prítomnosti.

Čo Vás napadne ako prvé, keď

vyslovíme to magické, deťmi túžobne očakávané slovo Vianoce? U väčšiny to budú darčeky, vianočný stromček, 24. december, kapustnica, ryba, sneh, zima, no tiež aj stres, nervozita, upratovanie, varenie, nakupovanie, dlhé rady v obchodoch a vianočné výpredaje. No málokto povie RODINA. Áno, Vianoce sú sviatkom rodiny. Sú o tom, aby sme boli všetci súdržní a pohromade. Aby sme sa ako rodina zišli pri štedrovečernom stole a okúzlení čarom Vianoc si vychutnali spoločne strávené chvíle. Je to o tom „dostať“ darčeky alebo si pozrieť v televízii už 100x opozeranú rozprávku? Nie, je to o atmosfére. O tom, že trávim čas spolu a súdržne. Rodina je to, čo tvorí Vianoce. Nikto nechce byť v tento sviatok sám, každý chce mať

pocit, že niekam patrí a že má okolo seba ľudí, ktorým na ňom záleží.

Vianoce sú oslavou narodenia Ježiša Krista, keď sa narodil, traja kráľi mu priniesli dary. Z toho pochádza zvyk obdarovávať sa na Vianoce, no mali by sme si uvedomiť, že tým najpodstatnejším Vianočným darom je zdravá a šťastná rodina. Nech vám duch Vianoc prinesie mier, nech vám radosť Vianoc prinesie nádej a nech vám teplo Vianoc prinesie veľký kus lásky. Krásne Vianoce plné pokoja, mieru a lásky, prežité v kruhu najbližších

Vám praje redakčná rada.

A VLASTNÍ HO NEPRIJALI

/Jn 1,11/

Jedna vianočná báseň hovorí: "Ó, ľudia nevďační, pre svojho Krista nemáte miesta. Prišiel vám zaistiť stratený raj - vy ste mu však dali chliev - staj!"

Ľudstvo ako celok sa veru nevytiaholo... Tisíce rokov ho očakávali a keď prišiel, nebolo preň voľného miesta. Všetko bolo obsadené... Poslali sme ho za mesto, na to najšpinavejšie miesto. Najčistejší Boží sa narodil v maštali, v opravdivej maštali, nie v takej, ako ju maľujú maliari, či umelci, akoby sa hanbili, že Bohu sme pripravili takéto privítanie v biede a špine. Leží tam na slame, vo válove ako stála obžaloba ľudskej tvrdosti a bezcitnosti. Tak sa správal človek k Božiemu Synovi. Povieme si, to vtedy sa tak zachovali, to my by sme neurobili... Určite? Čo keby nám tak večer zaklopali na dvere dvaja pocestní s prosbou o nocľah, chudobní a ešte k tomu žena v požehnanom stave a neboli by dopravné prostriedky? Či by neboli mnohé výhovorky, nešli by tí pocestní z domu do domu a neskončili by niekde za dedinou? V prepýchových izbách, u ľudí s chladným srdcom, by miesta nebolo. Bezpečným ukazovateľom toho, koľko by bolo

miesta pre Ježiša, Máriu a Jozefa v našich príbytkoch, je, koľko je pre nich rezervovaného v našich srdciach. A to naše srdce je veru často preplnené inými vecami. Je tam toľko rôznych osôb, vecí, záujmov a túžob, že pre zrod Božieho Dieťaťa už niet miesta, a keď, tak nanajvýš na okraji, periférii srdca.

Betlehemska bytová kríza nepostihla malého Ježiša len raz. Trpí ňou v nás, v našich srdciach prepchanými svetskými túžbami, mamonou, konzumom a hedonizmom. A tak sú srdcia pre Krista zamknuté, preňho zase niet miesta. Ako hovorí báseň: Hmota, mamona, rozkoš — svet láka — darmo Kristus u dvier ľudských srdc čaká."

A tak sme často prichádzali už toľké Vianoce k Ježiškovi so svojimi milými zvykmi, folklórom, aj sme si zaspievali, čo treba vybavili a šli sme ďalej starými cestami a vlastne sme neraz zabudli, prečo ten Ježiško prišiel. On ako božský Lekár prišiel uzdraviť ťažkého pacienta z pýchy, sebeckta a všetkej zloby. Prišiel učiť ľudstvo láske, pokore, pravde. Prišiel pretvárať ľudské srdcia, aby dokázali milovať, slúžiť a odpúšťať. Od jeho narodenia začína nový vek. —Túto šancu nesmieme prepáť!

Ako hovorí Shäffer: Keby sa aj tisíckrát narodil v Betleheme a nenarodil by sa v našich srdciach, nič by to pre nás nebolo platné." To nedovoľme! Otvorme svoje srdcia pre zrod Božej lásky, aby Ježiš a jeho učenie našlo živnú pôdu pre rast

tých najkrajších ľudských vlastností.

Poskytni nám, Ježišu, veľa vianočných darov — hlavne lásku, pokoj, pravú radosť!

Spoveď pred Vianocami

Na Narodenie Krista a predovšetkým jeho príchod do nášho srdca sa máme pripraviť aj dobrou svätou spoveďou.

V našej farnosti bude svätá spoveď vo farskom kostole Povýšenia sv. Kríža v Malužinej dňa 19.12.2015 od 10.45 – 11.15 hod.

PORIADOK SVÄTÝCH OMŠÍ POČAS VIANOČNÝCH SVIATKOV

25.12.2015	Piatok	11.30	hod.
26.12.2015	Sobota	11.15	hod.
27.12.2015	Nedeľa	11.15	hod.
31.12.2015	Štvrtok	15.30	hod.
01.01.2016	Piatok	11.30	hod.
03.01.2016	Nedeľa	11.15	hod.

Radostné vianočné sviatky, prežívané predovšetkým v kruhu rodiny a milostiplný, požehnaný nový rok zo srdca všetkým praje a vyprosuje

ThDr. PaedDr. PhDr. František Kočibal, PhD.
farár Rímskokatolíckej farnosti Hybe

ROHÁČSKE PLESÁ IM UČAROVALI...

A to doslova. Vravíme o 15- člennej skupine turistov, ktorá sa vybrala tentoraz smerom na Huty - na Roháčske plesá. Vyštartovali v sobotu 3.10.2015 z Malužinej na 3 autách – priamo do Zuberca.

Chladné ráno ich vôbec neodradilo, pretože mali pred sebou 5 hodinový výstup. Podľa počtu áut na parkovisku usúdili, že na vrchole bude husto. Aj bolo. Popri Roháčskom vodopáde sa cez Spálenú dolinu dostali na Horné pleso, ktoré sa nachádza v nadmorskej výške 1719 m. Hlavné 4 plesá sa totiž nachádzajú v terasách nad sebou (druhé a tretie pri sebe). Scenéria krajiny z Horného plesa bola umocnená krásnym slnečným dňom a výhľadom do široka- doďaleka. Cestou nadol sa zastavili ešte pri 3 jazerách s modručkou vodou a rybami. Malá zastávka

na oddych a na kávu na Ťatliakovej chate im urobila dobre. Najmä tým, ktorí už mali poriadne otlaky. No na nálade, ktorá bola do poslednej minúty veselá, to nikomu neubralo. Ba naopak, zoznámili sa s partiou z Oravy, vymenili si skúsenosti, aj recepty na varenie lekváru. Okolo 18.00 hodine došli na parkovisko Zverovka a odtiaľ rovno domov. Uznanie si zaslúžia všetci turisti, no najmä dievčatá dôchodkyne, ktoré sa držali naozaj statočne.

VIANOCE

Zasnežené stromy, lúky, rozsvietený Vianočný stromček na námestí, vôňa pečených koláčov pripomína blížiace sa najkrajšie sviatky roka.

Na štedrý deň, keď budete sedieť pri stole a priať svojim najbližším zdravie lásku a šťastie, venujte chvíľu tým, ktorí sú vo svete a nemôžu byť u svojich najbližších. Zaspomínajte na priateľov a známych, ktorí sa tejto chvíle nedočkali.

Nech v týchto dňoch je radosť, úsmev na vašich tvárach ozdobou Vianočných sviatkov.

Jozef Toček

OZNAMY

Pozývame mladých, starých, všetkých, čo majú radi tanec a zábavu na 6. Malužinský ples. Kedy? Dňa 23. januára 2015 v Hoteli Barbora na Vyšnej Boci. Vstupenky si môžete objednať na tel. číse 0948/477 792. Vstupné je 22,- EUR.

V poslednú fašiangovú nedeľu Vás pozývame na rozlúčku s Fašiangami – v sprievode masiek, pri dedinskej zabíjačke a polnočnom pochovávaní basy.

Hotel Barbora na Vyšnej Boci prijme do pracovného pomeru:

- 2 pomocných kuchárov
- 1 pomocnú silu do kuchyne
- 2 čašníčky (časníkov)

Záujemci o prácu sa môžu prihlásiť u p. riaditeľky Běhalovej alebo na tel. číse 0918/777278

OPUSTILI NÁS

Dňa 26.10.2015 nás po dlhej a ťažkej chorobe opustila pani Slávka Rusnáková. Vo veku 45 rokov zanechala smútiacu rodinu, 7 detí a 2 vnúčatá. S drahou zosnulou sa rozlúčila rodina, priatelia a známi dňa 29.10. 2015 v Rímsko-katolíckom kostole v Malužinej. Pochovaná bola na miestnom cintoríne.

Odpočívaj v pokoji!

Česť Tvojej pamiatke!

VIETE, ŽE ...

Zuzana Španková a Martin Pilka uzavreli manželstvo dňa 23.10.2015 v rímsko-katolíckom kostole Svätého Emeráma v Nitre. Svadobnú hostinu si užívali v Pohraničiach v Mlyne u Anastázie.

Jaskyniari majú nového člena – Kubka Pavelku. Pomáha jaskyniarom pri vynášaní hliny z jaskyne tak, že má vysielacku a naviguje, kedy sa môže ťahať. Domov príde poriadne špinavý, ale šťastný.

VOLEJBALOVÁ STORY

Možno nám dobre padne zaspomínať si v týchto studených zimných mesiacoch na letné slnečné dni.

Naše nové ihrisko sa hneď zjari ozývalo bujným krikom detí. Mladí futbalisti si už marcový sneh odhrnuli sami, aby mohli začať hrať. A čuduj sa svete, neskôr sa objavili aj seriózni tenisoví hráči, ba dokonca, na moje veľké potešenie, aj volejbalisti. Hurá, konečne! Teda volejbalová štafeta po dlhšom časovom odstupe pokračuje. No začiatkom prázdnin zrazu volejbalisti niekde zmizli. Nebolo s kým hrať. A tak začala agitácia. Pomaly, pomaličky sa volejbalová hra začala rozbiehať, až sa nedeľa o 18.00 stala pre väčšinu pravidelných športovým popoludním. Bolo dosť takých, ktorí pred tým nikdy volejbal

nehrali, a prišli mu na chuť. Napríklad aj chlapci futbalisti zrazu zistili, že im to ide. Spoznali krásu a radosť z tímovej hry a to iste aj vďaka Martinovi Petrenkovi. Martin svojím volejbalovým umením a priateľským prístupom k spoluhráčom bol stálicou a dušou volejbalových stretnutí. A tak sa volejbal začal „drviť“ každý večer. Treba spomenúť ešte dve stálice: Stázka a Lenka, hlavné agitátorky zapálené volejbalom, ktoré na ihrisku nikdy nesmeli chýbať. Prišli pozrieť aj volejbaloví veteráni, ktorí majú túto hru jednoducho v krvi, ako aj ich potomkovia. Krásne bolo, keď prišla na ihrisko celá rodina (Vernarcová, Rusnáková, Čonková, Žišková, Lištiaková, Gulašová). Pobehovanie detí okolo nás nikomu neprekážalo. Najmladšia budúca hráčka, malá Natália od Pastuchov, sa na nás vydržala pozeráť z kočíka celé dve hodiny. Pridali sa k nám aj prázdninovní návštevníci (z Bratislavy, Banskej Bystrice,

Nižnej Boce, Moravy, ba aj diváci z USA), ktorí nám závideli, ako si tu pekne hráme.

Tohoročný volejbal v Malužinej bol svojím spôsobom výnimočný. Mal svoju úroveň športovú, no i spoločenskú. A bol to perfektný relax. Každý zo seba vydal, čo mohol ... Kritizovať sa veľmi nemohlo, lebo u všetkých hráčov sa úspech striedal s neúspechom. Humor a dobrá nálada boli v kurze. Zvykli sme si na Petkine „baletné úskoky“, ako aj na Petove „bomby“ spojené s bojovým pokrikom.

Tak čo, priatelia, na rok si to zopakujeme? Ihrisko už bude osvetlené a možno pribudne nejaká lavička. A možno dáme volejbalový zápas s Nižnou Bocou?

Na záver všetkým tým, ktorí sa pričínili o stavbu ihriska a k jeho športovému životu, či k jeho čistote, patrí všeobecná vďaka!

STARÉ, DOBRÉ, VYSKÚŠANÉ

BABSKÉ RADY

Na kútiky na ústach pomáha ušný maz. Ak vám hnisajú dierky v ušných lalokoch, veľmi dobrým pomocníkom sú vaše vlastné sliny, ktorými si potrite ucho.

Bolesť hlavy pri prepracovaní pomôže vyriešiť vlažný tvarohový obklad na čelo, ktorý si priložte asi na dve hodiny. Na bradavice je účinný lastovičník, ktorý natierame celé leto.

Konzumovať banány je prospešné pri cukrovke.

Ak vás trápi kašeľ, skúste cesnak. Jeho priaznivé účinky si pamätá ľudstvo už od nepamäti. V antike ním lekári liečili všakovaké choroby. V prípade kašľa stačí cesnak

rozmiešať s bravčovou masťou a priložiť na noc na chodidlá. Ďalší spôsob, ako sa zbaviť kašľa, je zjesť osolený citrón.

Na nádchu ešte len v začiatkových fázach dobre zaberá alpa. Pofrkajte ňou vreckovku, položte na tvár a dýchajte cez ňu.

Proti kŕčom v nohách kedysi ľudia bojovali rumom. Zohriali ho a natierali na bolestivé oblasti. Na kŕčové žily skúste vyskúšať kyslú kapustu. Obklady z nej si dávajte päť dní po sebe na jednu hodinku na miesta, kde sa vyskytujú kŕčové žily. Kedysi naše staré mamy používali aj lopúch.

Ak máte problémy so žalúdočnou kyselinou, skúste vypiť na lačno hodinu pred raňajkami jednu šálku teplej vody.

Na slabšiu pamäť je dobré trikrát do roka si urobiť prečistenie ciev čajom z rasce. Na tri dcl vody stačí malá lyžička rasce. Toto spolu uvaríme a čaj pijeme počas dňa po hltoch päť dní po sebe.

Jahody zas dobre pomáhajú pri reume.

V budúcom čísle si povieme, ktoré semienka nám môžu pomôcť pri zdravotných problémoch.

